

Piotr Kulbacki

Rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości : Sprawozdanie z VII Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka

Łódzkie Studia Teologiczne 15, 273-274

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ks. prof. Krzysztof Góźdz z Lublina – prezes, ks. dr hab. Włodzimierz Wołyniec z Wrocławia – zastępca prezesa, prof. Karol Klauza z Lublina – sekretarz i skarbnik; oraz ks. prof. Bogdan Ferdek z Wrocławia i ks. prof. Krzysztof Guzowski z Lublina – członkowie zarządu.

Po krótkiej przerwie odprawiona została wspólna Eucharystia pod przewodnictwem dotychczasowego prezesa Sekcji biskupa dra Jacka Jezierskiego z Olsztyna. Swoją refleksją w czasie mszy św. podzielił się o. dr Salezy Bogdan Brzuszek z Krakowa, który mówił o osobie i wkładzie w polską teologię sługi Bożego ks. prof. Wincentego Granata. Po mszy św. a następnie obiedzie, zakończono sympozjum.

ks. Andrzej Perzyński

ROLA RODZINY W WYCHOWANIU DO TRZEŹWOŚCI

Sprawozdanie z VII Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka

W sobotę, 7 października 2006 r., odbyło się w Łodzi VII Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka pt. „Rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości”. Uczestnicy sympozjum byli gośczeni przez ojców dominikanów, na zaproszenie o. Tomasza Alexiewicza OP, założyciela Fundacji Przeciwdziałania Uzależnieniom „Dominik”, od wielu lat zaangażowanego w Krucjatę Wyzwolenia Człowieka. Spotkanie rozpoczęła msza święta pod jego przewodnictwem.

Doktor Robert Porzak (Instytut Psychologii UMCS) w swoim wykładzie „Więź z rodzicami jako podstawowy czynnik profilaktyczny” zaprezentował wyniki badań, dotyczących zachowań dysfunkcyjnych. Więź z rodzicami – jeżeli ich postawa ma charakter profilaktyczny – a także intensywność udziału w życiu religijnym deklarowana przez badaną młodzież są istotnie powiązane z odpornością na zachowania dysfunkcjonalne.

Redaktor Tomasz Talaga (Radio Niepokalanów, „Domowy Kościół”) podjął temat „Przekaz norm i postaw w obyczajowości rodzinnej”. W swoim wystąpieniu ukazał znaczenie ojca w przekazywaniu dzieciom wartości i norm. Podkreślił, że jeśli ojciec rodziny dba o wspólne świętowanie, o wspólne modlitwy, o wspólne chodzenie do kościoła czy branie udziału w uroczystościach narodowych – wtedy dzieci zyskują bardzo ważny czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi. *Ksiądz dr Piotr Kulbacki* (Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL) w wykładzie „Rola wychowania religijnego w profilaktyce” odniósł się do rozpoznanych w badaniach empirycznych najskuteczniejszych strategii w profilaktyce i wykazał, iż formacja chrześcijańska stanowi najlepszy model wychowania do wolności. *Doktor Urszula Dudziak* (Instytut Nauk o Rodzinie KUL), która nie mogła przybyć osobiście, przesłała uczestnikom swoje wystąpienie pt. „Dobrowolna abstynencja rodziców podejmowana ze względu na wychowanie dzieci”. Kolejny referat wygłosił *O. Jan Karczewski OFMCap* (Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakrocymiu), który podjął temat „Rodzina z problemem alkoholowym środowiskiem wychowania do trzeźwości”. Uczynił to na przykładzie wspólnoty rodzin, których członkowie są uczestnikami ruchu AA.

Podczas przerw w wykładach pogodnie śpiewy prowadziła grupa młodzieży w strojach góralskich, która dotarła na Sympozjum z *ks. Władysławem Zązlem*. Proboszcz z Kamesznicy, również występujący w stroju ludowym, w wykładzie „Wesele bezalkoholowe rodziców jako czynnik wspierający profilaktykę”, żywo poprowadzonym gwarą góralską, powiedział: „Przywiozłem ich ze sobą, by nikt nie mówił, że na Sympozjum coś nie gra”. Podzielił się również świadectwem ze swoich doświadczeń propagowania wesel bezalkoholowych i wpływu tychże na młode pokolenie.

Podharc mistrz mgr Paulina Podogrocka (Komenda Chorągwi Łódzkiej ZHR), prezentując zagadnienie „Wychowanie abstynenckie w grupie rówieśniczej (w tradycji harcerek)”, odwołała się

do historii polskiego harcerstwa i wydobyla istotną w nim rolę wychowania abstynenckiego. Przypomniała też historię sporów o obowiązek zachowywania abstynencji przez instruktorów.

Doktor Grażyna Poraj (Instytut Psychologii UŁ, dyrektor szkoły), mówiąc o „Wpływie rodziców na wychowanie w szkole”, ukazała rolę współpracy rodziców z nauczycielami w procesie wychowawczym. Powinni oni wzajemnie się wspierać, czynnikiem destruktywnym jest stawianie rodziców w opozycji do szkoły. Należy odejść od często spotykanej sytuacji, iż po jednej stronie stają uczeń i broniący go za wszelką cenę rodzice – a nauczyciel zostaje osamotniony – na rzecz modelu współpracy wychowawczej rodziców z nauczycielami.

Doktor Krzysztof Wojcieszek w wystąpieniu zatytułowanym „Wpływ rodziców na profilaktyczny kształt życia społeczności lokalnej” ukazał szerszy kontekst wpływu rodziców na życie w środowisku. To pokolenie rodziców ma szczególne prawa i możliwości, by reagować nie tylko na sytuację w szkole, ale także w najbliższym środowisku życia ich rodziny – sklep, klub itp. Rodzice mają realny wpływ także na ustawodawstwo samorządowe. Doktor Wojcieszek zaprezentował też program profilaktyczny „Szlaban”, będący metodą prostej interwencji wobec sprzedaży alkoholu nieletnim. Podczas swojego wystąpienia podkreślił jednak, jak wiele jeszcze w tej dziedzinie pozostało do zrobienia i jak mała jest dziś świadomość rodziców i w ogóle dorosłych w wykorzystaniu ich możliwości wychowawczych.

Symposium miało na celu promowanie w rodzinie stylu życia mającego wpływ profilaktyczny na własne dzieci oraz najbliższe środowisko. Styl życia w rodzinie oparty np. o dobrowolną abstynencję rodzi motywację do oddziaływania m.in. na środowisko szkolne czy grupy rówieśniczej. W celu pogłębiania tych oddziaływań istotny jest wpływ życia religijnego wspierającego kształtowanie motywacji, pogłębianie wiedzy i umiejętności zdrowego stylu życia, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych. Stąd, aby chronić młodzież przed szkodliwym kontaktem z alkoholem, postulat wychowania do trzeźwości dorosłych, odwołujący się do podstawowej zasady kościelnej działalności trzeźwościowej „przez dobrowolną abstynencję wielu do trzeźwości wszystkich” i wychowania do całkowitej abstynencji wśród dzieci i młodzieży. Wymaga to umiejętnej współpracy rodziców ze szkołą.

Analizy dotyczące powyższych zagadnień są niezwykle ważne dla motywacji w podejmowaniu działań wśród młodzieży: wspierania abstynencji i opóźniania inicjacji alkoholowej. Wsparcie rodziców wpływa na skuteczność uczenia umiejętności życia bez alkoholu i innych substancji uzależniających.

W Symposium wzięło udział blisko 80 reprezentantów różnych grup zaangażowanych w zachowanie trzeźwości. Wielkim darem było przybycie uczestników z różnych, nieraz odległych, stron Polski (Gdańsk, Bydgoszcz, Siedlce, Zamość, Lublin, Dębica, Częstochowa, Wrocław, Kalisz, Ostrów Wlkp., Poznań, Warszawa), a także z Łodzi i okolic (Bełchatów, Ozorków, Domaniewice, Brzeziny). Podczas dyskusji wiele osób podkreślało, jak ważna jest rola trzeźwych rodziców i dorosłych w kształtowaniu postaw młodego pokolenia. Wiele radości organizatorom Symposium sprawił udział także młodych ludzi, którzy aktywnie uczestniczyli w dyskusjach.

Współorganizatorami byli: Fundacja Światło-Życie, Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL, Instytut im. ks. F. Blachnickiego, Redakcja „Eleuterii”, Stowarzyszenie AGAPE (Łódź), Fundacja przeciwdziałania uzależnieniom „Dominik”, Klasztor Ojców Dominikanów w Łodzi.

Przy okazji trzeba zaznaczyć, że sympozja Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, organizowane od 1999 r. w różnych miastach, gromadzą licznych uczestników zarówno świeckich, jak i duchowieństwo. Wykłady podczas sympozjów są prowadzone przez specjalistów z ośrodków naukowych z całego kraju.

ks. Piotr Kulbacki